

JUSTITSMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 27. maj 2016
Kontor: Koncernstyringskontoret
Sagsbeh: Sidse Hansen Unal
Sagsnr.: 2016-0030-4476
Dok.: 1949318

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 557 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. april 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pind

/

Andreas Langsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 557 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for omfanget af brug af ”videomøder” i fristforlængelsessager?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet bidrag fra Rigsadvokaten og Domstolsstyrelsen. Rigsadvokaten oplyser følgende:

“Spørgsmålet om brug af videolink i retsmøder vedrørende fristforlængelser er reguleret i retsplejelovens § 748 b. Det følger heraf, at retten kan bestemme, at den sigtede skal deltage via videolink i retsmøder om forlængelse af fristen for varetægtsfængsling. Det gælder også varetægtsfængsling i isolation og fængslingssurrogater, der indebærer frihedsberøvelse, f.eks. surrogatfængsling på psykiatrisk hospital eller i særskilt sikret institution for unge.

Retten kan bestemme, at en sigtet skal deltage i retsmødet via videolink, selv om den sigtede ønsker at være personligt til stede, og selvom sigtedes personlige tilstedeværelse ved retsmødet ikke vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder.

Udgangspunktet i § 748 b fraviges i en række situationer, herunder:

- Retsmøder, hvor det efter en konkret vurdering ikke vil være ubetænkeligt – henset til formålet med retsmødet og sagens øvrige omstændigheder – at lade sigtede deltage via videolink.
- Retsmøder, hvor der første gang skal tages stilling til fristforlængelse af en varetægtsfængsling eller varetægtsfængsling i isolation udover de tidsmæssige grænser, der som udgangspunkt gælder for varetægtsfængsling og varetægtsfængsling i isolation.
- Retsmøder, hvor der første gang skal behandles en kære over, at en varetægtsfængsling eller en surrogatfængsling, der indebærer frihedsberøvelse, forlænges ud over 3 måneder.
- Retsmøder, hvor der første gang skal behandles en kære over, at en isolationsfængsling forlænges ud over 8 uger, samt retsmøder, hvor der senere skal behandles en kære over, at isolationen forlænges ud over 4 uger fra den sene-

ste mundtlige behandling af kære over forlængelse af isolationsfængsling.

- Retsmøder vedrørende fristforlængelser af fængslingsurrogater, der ikke indebærer frihedsberøvelser.

Af Rigsadvokatens retningslinjer til anklagemyndigheden om brug af videolink i retsmøder fremgår, at anklageren som alt-overvejende hovedregel skal anmode retten om at pålægge sigtede at deltage via videolink i retsmøder om fristforlængelse, jf. Rigsadvokat Meddelelse nr. 3/2014.

Endvidere deltager anklageren som hovedregel via videolink i retsmøder om fristforlængelse, hvis sigtede deltager i retsmødet via videolink, eller sigtede ikke deltager i retsmødet, jf. § 748 b, stk. 3. Hvis retten undtagelsesvis finder det betænkeligt henset til formålet med retsmødet og sagens øvrige omstændigheder, kan retten bestemme, at anklageren skal deltage personligt i retsmødet.

2. Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet undersøgt muligheden for ved elektronisk udtræk fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) at tilvejebringe oplysninger om anvendelsen af videolink i retsmøder om forlængelse af varetægtsfængsling.

POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem, der er opbygget således, at der journaliseres på en gerningskode, der knytter sig til en lovovertrædelse. I forbindelse med sagens afslutning registreres endvidere en afgørelsestype, som angiver straffesagens resultat. POLSAS vil således kunne bruges som et redskab til at oplyse blandt andet, hvor mange anmeldelser eller afgørelser der vedrører en given lovovertrædelse. Det vil derimod ikke uden videre være muligt at trække data af mere detaljeret karakter.

POLSAS indeholder ikke en eller flere gerningskoder, der alene omhandler anvendelsen af videolink i retsmøder om forlængelse af varetægtsfængsling. Det er derfor ikke muligt ved elektronisk udtræk at tilvejebringe nærmere oplysninger herom. Tilvejebringelse af sådanne oplysninger vil forudsætte en ressourcekrævende manuel gennemgang af en række konkrete straffesager. En sådan gennemgang har jeg på det foreliggende grundlag ikke fundet anledning til at iværksætte.

Jeg kan dog mere generelt bemærke, at Video3-systemet, som er det system, der anvendes ved blandt andet fristforlængelser via videolink, gik i landsdækkende drift i december 2014. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at omfanget af anvendelse af videolink i retsmøder om fristforlængelser siden implementeringen gradvis er øget. Dette skyldes blandt andet, at der blandt

anklagere, dommere og forsvarsadvokater i løbet af 2015 er sket en tilvænnning og øget ekspertise i Video3-systemet og de nye arbejdsgange. Derudover er der blevet etableret videolink i yderligere arresthuse særligt i Midt- og Vestjyllands politikreds og Midt- og Vestsjællands politikreds.

Flere politikredse har i øvrigt tilkendegivet, at der i en del af de sager, hvor der har været berammet retsmøde om fristforlængelse ved anvendelse af videolink, er sket frivillig fristforlængelse ved brev, og at det er opfattelsen, at antallet af skriftlige fristforlængelser er øget.

Det kan endvidere bemærkes, at der – på baggrund af nogle kendelser afsagt i foråret og sommeren 2015 med afsæt i den dagældende § 748 b, stk. 3 – tidligere var udfordringer i flere politikredse med hensyn til at opnå rettens tilladelse til, at anklagemyndigheden kunne deltage i et retsmøde om fristforlængelse via videolink, når sigtede deltog i retsmødet via videolink. Dette er ændret ved lov nr. 166 af 27. februar 2016, der trådte i kraft 1. april 2016, hvorefter anklageren nu som hovedregel deltager via videolink i retsmøder om fristforlængelse, hvis sigtede deltager i retsmødet via videolink, eller sigtede ikke deltager i retsmødet.

3. For så vidt angår sigtede, der er varetægtsfængslet i surrogat, der indebærer frihedsberøvelse, f.eks. på psykiatrisk hospital eller i særskilt sikret institution for unge, er der på nuværende tidspunkt alene etableret mulighed for at deltage i retsmøder via videolink fra lokaler hos domstolene, politiet og anklagemyndigheden.

Ved retsmøder om fristforlængelse skal anklageren derfor konkret vurdere, om retten skal anmodes om at pålægge sigtede, der er undergivet en af de nævnte fængslingsurrogater, at deltage via videolink.

Det kan f.eks. være relevant at anmode retten om at pålægge en sigtet at deltage via videolink i et retsmøde om fristforlængelse, hvor den pågældende er surrogatfængslet i en institution tæt på lokaler hos politiet, anklagemyndigheden eller en domstol, hvorfra der er mulighed for at anvende videolink.

Rigsadvokaten er bekendt med, at nogle regioner forbereder etablering af videolink på de sikrede institutioner for unge, hvor sigtede kan være varetægtsfængslet i surrogat.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at Rigsadvokaten sammen med Domstolsstyrelsen løbende følger udviklingen i brugen af videolink, herunder brugen af videolink i fristforlængelsessager med henblik på at sikre, at videolink anvendes i videst mulig omfang.”

Domstolsstyrelsen har endvidere oplyst følgende:

”Domstolsstyrelsen følger løbende brugen af Video3-systemet (systemet som bl.a. anvendes til videoretsmøder), herunder antallet af videoopkald via systemet. Da disse informationer dækker over alle typer af opkald, herunder fx fristforlængelsessager, afgivelse af vidneforklaringer og testopkald, kan antallet af opkald imidlertid ikke tages som udtryk for antallet af videoretsmøder i fristforlængelsessager. Dertil kommer, at ét opkald i statistikken af tekniske årsager kan dække over flere retsmøder.

Domstolsstyrelsen er i gang med at implementere en løsning, hvor antallet af fristforlængelser, der foretages via videolink, kan trækkes automatisk via retternes sagsbehandlingssystem. Styrelsen forventer, at løsningen er implementeret og taget i brug ved retterne hen over sommeren, og at der med udgangen af tredje kvartal 2016 vil være tilvejebragt et solidt datagrundlag, som kan danne grundlag for en mere præcis besvarelse af det stillede spørgsmål.

Det bemærkes, at det er styrelsens opfattelse gennem drøftelser med retterne, at fristforlængelser i dag som hovedregel foretages via video eller på skriftligt grundlag.”

Justitsministeriet kan hertil oplyse, at et af formålene med Video3 er at reducere antallet af fristforlængelsessager med personligt fremmøde i retten og erstatte dem med enten fristforlængelser, hvor retsmødet gennemføres ved hjælp af videokonferenceudstyr mellem ret, arrest og anklagemyndighed eller fristforlængelser på skriftligt grundlag. Dermed reduceres antallet af transporter mellem arrest og retssal.

Video3-projektet er finansieret via midler fra Fonden for Velfærdsteknologi, og der vil blive foretaget en slutevaluering af Video3-projektet, hvor anvendelsesgraden vil indgå. Evalueringen vil være afsluttet primo 2017.